

Inleiding

De minister van Economische Zaken en Klimaat maakt in overleg met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een keuze voor de kabelroute en de locatie van het converterstation van het Net op zee IJmuiden Ver Beta, het zogenaamde voorkeursalternatief. Bij het maken van zijn afweging gebruikt hij de Integrale effectenanalyse, waarvan het milieueffectrapport fase 1 (MER fase 1) een bijlage is. De Integrale effectenanalyse is een document waarin naast de onderscheidende milieueffecten, ook omgevingsaspecten, technische haalbaarheid, kosten en toekomstvastheid worden beschreven voor de kabelroutes en de locaties van het converterstation.

Van 12 juni 2020 tot en met 10 juli 2020 is eenieder in de gelegenheid gesteld een reactie te geven op de Integrale effectenanalyse. In deze reactienota zijn de reacties weergegeven en voorzien van een beantwoording. De minister neemt de reacties mee in zijn afweging omtrent het voorkeursalternatief, samen met het gezamenlijke regioadvies namens de decentrale overheden en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage op het MER fase 1.

Reacties

Indiener	Reactie	Beantwoording
1.		
1.1	Indiener vraagt wat dit project voor invloed heeft op de bovengrondse kabels die lopen over bijvoorbeeld Tinte naar de Maasvlakte.	Voor het project Net op zee IJmuiden Ver Beta wordt een nieuwe ondergrondse hoogspanningsverbinding vanaf zee gerealiseerd die op de Maasvlakte aansluit op het bestaande hoogspanningsnet. Het betreft dus een uitbreiding van het hoogspanningsnet en de verbinding vervangt geen bestaande bovengrondse hoogspanningsverbindingen. Het project Net op zee IJmuiden Ver Beta met een aansluiting vanuit het windenergiegebied IJmuiden Ver op de Maasvlakte verandert niets aan de bestaande situatie van het hoogspanningsnet bij Tinte.
2.		
2.1	Indiener wil ten aanzien van het MER voor de locatie van het converterstation (met name de locatie Maasvlakte zuid) graag uitleg hoe de invloed van magnetische velden en laagfrequent geluid is beoordeeld op de navigatie en oriëntatie van (beschermd) vogels in het omliggende gebied.	In tabel 5-4 van het MER fase 1 deel B zijn de mogelijke effecten per activiteit (zowel in de aanlegfase en de gebruiksfase) op land weergegeven. Geluid en elektromagnetische velden zijn beiden benoemd als mogelijk effect. Vervolgens zijn de effecten van de drie locaties van het converterstation op de Maasvlakte in paragraaf 5.5.4 van het MER fase 1 deel B in beeld gebracht. De stationslocatie Maasvlakte zuid ligt dichtbij natuurwaarden op land. Hier kan een lichte verstoring optreden op foeragerende vogels. Door de aanwezige duinrand die veel effecten blokkeert en de beperkte functie van het gebied als foerageerplek, zijn deze effecten beoordeeld als licht negatief (score 0/-). Op alle onderzochte locaties op de Maasvlakte kan aanwezigheid van beschermd soorten niet

Indiener	Reactie	Beantwoording
		<p>uitgesloten worden, maar essentieel leefgebied gaat niet verloren. Dit is als negatief (-) beoordeeld. Voor wat betreft elektromagnetische velden is voor kabels op land de reikwijdte dusdanig klein – een lage spanning in een klein veld van maximaal enkele meters – dat dit nooit een negatief effect kan hebben en daarmee negatieve effecten uitgesloten zijn. Voor laagfrequent geluid geldt een vergelijkbare redenering. Het transport en gedrag van geluid in de lucht is anders dan onder water voor bv zeezoogdieren en vissen, die zich tevens ook op een andere wijze oriënteren, waardoor de reikwijdte van effecten ‘op land’ anders zijn en aanzienlijk kleiner. Ook de uitwijkmogelijkheden zijn daardoor voor bijvoorbeeld vogels aanzienlijk groter, omdat het geluid niet overal aanwezig is (zoals onder water meer het geval is). Voor trekvogels geldt daarbij dat het slechts een locatie langs de trekroute betreft die relatief ongeschikt is en eenvoudig gemedend kan worden.</p>
2.2	<p>Indiener wil ten aanzien van MVL-2 graag uitleg in de IEA welke (kortstondige en/of chronische) gezondheidseffecten er zijn voor de mens in de nabijheid van de aanlandingszone (denk aan recreanten op het strand / watersporters in zee).</p>	<p>Het is niet duidelijk op welke aspecten indiener specifiek doelt onder gezondheidseffecten. In het MER wordt gezondheid behandeld onder verschillende milieuthema's waaronder geluid, externe veiligheid en hinder tijdens de aanleg (geluid, trillingen, luchtkwaliteit). Daarom, en om dubbel telling van effecten te voorkomen, is er geen apart beoordelingscriterium voor gezondheid in het MER gedefinieerd. Bij de totstandkoming van wettelijke normen speelt gezondheid een rol. Veiligheid wordt in de Integrale effectenanalyse onder het thema Techniek meegenomen en aldus</p>

Indiener	Reactie	Beantwoording
		meegewogen in de te maken keuze voor een voorkeursalternatief. Daarnaast zijn de door de omgeving benoemde aandachtspunten met betrekking tot veiligheid opgenomen onder het thema Omgeving in de Integrale effectenanalyse. Hoewel er bij de aanleg effecten zijn, die als hinder ervaren kunnen worden, worden geen gezondheidsrisico's verwacht voor de recreanten op het strand of de watersporters in zee.
3.	Stichting LaMER	
3.1	Indiener vindt verstoring van de zandwingebieden tussen de -20 meter NAP waterlijn en de 12 mijls grens voor de territoriale wateren in principe ongewenst omdat verstoring door windparken en benodigde kabelroutes het gebied voor zeer lange tijd ontoegankelijk maken voor andere gebruikers waaronder zandwinners. De actieve en passieve zandwingebieden moeten zoveel mogelijk toegankelijk blijven.	De ligging van de bestaande en reserveringen voor toekomstige zandwingebieden en de effecten van het project voor de zandwinning zijn in kaart gebracht en dit belang is bij de ontwikkeling van de onderzochte tracés betrokken. Dit is ook één van de belangen die de minister heeft afgewogen bij de keuze voor het voorkeursalternatief MVL-2. Hoewel MVL-1 gunstiger lijkt voor zandwinning, vanwege de ligging in een corridor voor kabels en leidingen, is de feitelijke aantasting ook bij MVL-2 beperkt. De zandwinning is daar deels al afgerond voordat de kabel wordt aangelegd of de zandwinmogelijkheden worden al beperkt door andere functies in het gebied.
3.2	Als gekozen wordt voor kabelvariant MVL-1 pleit indiener voor de oostelijke variant, de westelijke variant raakt aan nieuwe zandwinzoekgebieden.	Het voorkeursalternatief gaat uit van het kabeltracé MVL-2. Daarmee is beantwoording van deze reactie niet langer relevant.
4.	Provincie Zuid-Holland	
4.1	In de Integrale effectenanalyse voor het Net op zee variant Beta van windpark IJmuiden Ver wordt voor het tracé MVL-2Y uitgegaan van de ontwikkeling van	Voor kennisgeving aangenomen.

Indiener	Reactie	Beantwoording
	<p>het windpark aan de zuidzijde van de Noordzeeboulevard. In het kader van de tender voor het grondcontract voor dit windpark heeft Rijkswaterstaat aangegeven graag ook het deel van het zoekgebied ten noorden van de Noordzeeboulevard mee te willen nemen, omdat zo de mogelijkheden voor windenergie optimaal kunnen worden benut. De provincie wil net als Rijkswaterstaat de hele locatie voor windenergie in stand houden. We accepteren daarmee het risico in de tenderprocedure dat het VKA van Netten op zee de ontwikkelruimte voor wind aan de noordzijde kan beperken, mocht het VKA door dit gebied lopen. Dit is ook met de gemeente Westvoorne kortgesloten en zij steunen deze lijn van provincie en Rijkswaterstaat.</p>	
5.	Royal Dutch Shell	
5.1	<p>Indiener is voornemens een 200 MW waterstof project te realiseren. Daarvoor is het tijdig realiseren van een betrouwbare elektriciteitsaansluiting in 2023 op het nieuwe Maasvlakte 380kV onderstation van TenneT van essentieel belang.</p>	<p>Voor kennisgeving aangenomen. Dit voornemen is bekend. De realisatie van een nieuw 380kV station vormt geen onderdeel van het project Net op zee IJmuiden Ver Beta.</p>
5.2	<p>Indiener verzoekt de projectscope uit te breiden of TenneT een aanvullende opdracht te geven voor de tijdige ontwikkeling van een nieuw 380kV station op de Maasvlakte (gecombineerd met het converterstation voor IJmuiden Ver) voor de aansluiting van IJmuiden Ver (Beta).</p>	<p>Het project Net op zee IJmuiden Ver Beta voorziet in de aansluiting van het windgebied op het landelijk hoogspanningsnet op de Maasvlakte. De hiervoor benodigde aanpassingen aan de infrastructuur zijn opgenomen in dit project. Mocht verdere uitbreiding van het hoogspanningsnet vereist zijn of in de toekomst nodig blijken, bijvoorbeeld omdat nieuwe aansluitcapaciteit wordt aangevraagd bij TenneT, dan heeft TenneT de plicht de infrastructuur daar op aan</p>

Indiener	Reactie	Beantwoording
		te passen. In het investeringsplan van TenneT is een nieuw 380kV station op de Maasvlakte opgenomen.
5.3	Indiener verzoekt om in overleg te treden met Shell en Havenbedrijf Rotterdam als de aanpassingen die nodig zijn voor de aansluiting op het IJmuiden Ver Beta systeem een negatieve invloed hebben op het realisatieschema van netwerkaansluiting voor het nieuwe GW waterstofconversiepark. Indiener benoemt specifieke aandachtspunten voor de ontwikkelingsfase, de ontwerpfase en de fase van in bedrijfstelling van het hoogspanningsstation.	Als indiener een aansluitverzoek indient, heeft TenneT een aansluitplicht. Indiener kan hierover contact opnemen met TenneT. Zoals in de in het voorjaar gepubliceerde kabinetsvisie waterstof is verwoord omarmt het kabinet de waterstofambities van de industriële clusters en havens en onderstreept het kabinet het belang van de ontwikkeling van duurzame waterstof.
6.	Havenbedrijf Rotterdam N.V.	
6.1	Indiener geeft aan dat enkel tracévariant MVL-2Y bijdraagt aan een zorgvuldig en efficiënt ruimtegebruik van de onder- en bovengrondse ruimte op Maasvlakte 2 en verzoekt om dit alternatief als voorkeursalternatief te kiezen. De indiener benadrukt hierbij dat naar haar mening de impact van ruimtegebruik door het Net op zee IJmuiden Ver Beta op de ontwikkelingsmogelijkheden van Maasvlakte 2 in de IEA en het MER onvoldoende breed is beschouwd.	Bij alle tracéalternatieven is het uitgangspunt dat efficiënt en zorgvuldig met de ruimte wordt omgegaan. Ook in het MER en de IEA is rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen, waaronder die op de Maasvlakte 2. Het door indiener genoemde aspect is tezamen met de andere aspecten uit de Integrale effectenanalyse, het regioadvies, het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage en de reacties die op de Integrale effectenanalyse zijn binnengekomen meegewogen bij de keuze voor het voorkeursalternatief. De minister heeft gekozen voor alternatief MVL-2, met variant MVL-2Y op de Maasvlakte. Daarmee is de door indiener gewenste voorkeursvariant gekozen.
6.2	Indiener verzoekt om de aspecten in de IEA te voorzien van een weging zodat niet onderscheidende effecten buiten beschouwing worden gelaten en alleen	De Integrale effectenanalyse geeft inzicht in de relevante effecten die optreden als gevolg van het project, waarbij het accent is gelegd op onderscheidende effecten. De minister heeft deze

Indiener	Reactie	Beantwoording
	significante effecten worden meegewogen bij het bepalen van het voorkeursalternatief.	effecten, samen met de ingebrachte reacties, het regioadvies en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage afgewogen. Daaruit volgt de keuze voor MVL-2 als voorkeursalternatief.
6.3	Anders dan de tabellen in de IEA en het MER doen vermoeden, is het effectverschil tussen tracé MVL-2Y en MVL-2Z zeer beperkt. De negatieve beoordeling van MVL-2Y voor 'milieu' is niet verdedigbaar, gelet op de beperkte afstand door Natura 2000- en NNN-gebied (200 meter), de beperkte effecten op Natura 2000-gebied Voornes Duin (vanwege het aanwezige dijklichaam blijven de effecten beperkt tot het gebied met de laagste ecologische kwaliteit), in het betreffende gedeelte van het NNN gebied geen duinbos ligt en geen broedvogels zijn met een jaarrond beschermd nest.	Het is correct dat de ecologische impact van zowel MVL-2Y en MVL-2Z niet heel groot is. Dit komt omdat het gaat om tijdelijke effecten als gevolg van de aanlegfase. Het verschil in beoordeling ontstaat doordat tracé MVL-2Y voor een klein gedeelte door het NNN-gebied Slikken van Voorne loopt en onderdeel is van het Natura 2000-gebied Voordelta, terwijl MVL-2Z dwars over de Maasvlakte loopt. Met de gekozen beoordelingssystematiek scoort MVL-2Z daardoor beter dan MVL-2Y. Omdat dit een onderscheidend verschil is tussen beide tracés komt dit terug in de beoordeling. De minister heeft gekozen voor variant MVL-2Y op de Maasvlakte. In het MER fase 2 zullen de effecten op het aspect natuur nader onderzocht worden.
6.4	De aanlanding van IJmuiden Ver Beta mag geen negatief effect hebben op de compensatiedoelen van Maasvlakte 2 in de Voordelta in relatie tot het project mainportontwikkeling Rotterdam. Indiener wordt graag betrokken bij de passende beoordeling die na de keuze van het VKA wordt opgesteld en de monitoring daarna.	Indiener zal worden betrokken bij de passende beoordeling en uitwerking van het voorkeursalternatief.
6.5	Indiener vindt dat geen sprake is van een negatief effect / hinder op de toegangsweg Noordzeeboulevard en vindt dit aspect irrelevant voor een tracékeuze. De beperkingen voor te ontwikkelen industrie / duurzame ontwikkelingen als waterstofproductie ten westen van de Slufter worden op een vergelijkbaar niveau	In de Integrale effectenanalyse zijn de relevante effecten objectief beschreven met uitzondering van het hoofdstuk 'Omgeving'. In dit hoofdstuk staan de belangen en aandachtspunten die door de omgeving tijdens het participatieproces naar voren zijn gebracht centraal. Zoals in de inleiding staat beschreven, wordt

Indiener	Reactie	Beantwoording
	gepresenteerd, maar zouden significant grotere invloed moeten hebben op de keuze van het VKA.	in dit hoofdstuk gesproken over aandachtspunten, effecten, zorgen en eventuele hinder of overlast vanuit het perspectief en de (subjectieve) beleving van de omgeving in relatie tot de omgevingsbelangen. Op het kaartmateriaal zijn deze punten, ter aanvulling op de teksten in het hoofdstuk, verzameld. Overigens staat in het hoofdstuk vermeld dat het effect van de hinder beperkt is. De minister heeft de informatie in de Integrale effectenanalyse, waaronder de informatie uit het hoofdstuk Omgeving, samen met de ingebrachte reacties, het regioadvies en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage afgewogen. Daaruit volgt de keuze voor het voorkeursalternatief MVL-2, met daarbij de variant MVL-2Y op de Maasvlakte. De aandachtspunten die bij deze variant aan de orde zijn, worden in het MER fase 2 en bij de verdere planuitwerking nader beschouwd.
6.6	Indiener stelt voor in het hoofdstuk toekomstvastheid in te gaan op de ontwikkelingen met betrekking tot waterstof en het electrolysepark, zodat de transitieopgaven- en verduurzaming van het havengebied integraal worden meegenomen.	De ontwikkelingen met betrekking tot waterstof en het electrolysepark zijn opgenomen in de Integrale effectenanalyse, zie bijvoorbeeld het hoofdstuk 'Toekomstvastheid' paragraaf 7.3 en 7.4. Ook heeft het Havenbedrijf dit aspect in het participatieproces benoemd, waardoor het ook als zodanig is opgenomen in hoofdstuk 4 'Omgeving'.
6.7	Door de situering van tracé MVL-2Y ten noorden van de Noordzeeboulevard zal de mogelijke ontwikkeling van een nieuw windpark parallel aan de Noordzeeboulevard niet bemoeilijkt worden.	Het zoekgebied voor het windpark Noordzeeboulevard ligt deels ten zuiden en deels ten noorden van de Noordzeeboulevard. Echter, Provincie Zuid-Holland heeft - in afstemming met Rijkswaterstaat en gemeente Westvoorne - laten weten de beperking van de ontwikkelruimte voor het windpark aan de noordzijde van de Noordzeeboulevard te accepteren

Indiener	Reactie	Beantwoording
		indien het VKA door dit gebied loopt. Zie ook 4.1 van deze reactiebundel.
6.8	De ontwikkelruimte voor het Havenbedrijf is beperkt door de zogenoemde 'demarcatielijn'. Onder deze lijn mag indiener geen havenactiviteiten ontwikkelen. Deze beperking geldt niet voor TenneT, dit aspect moet meegenomen worden in de IEA en het MER.	Ter kennisgeving aangenomen.
6.9	Indiener is van mening dat de landtracés qua techniek niet onderscheidend zijn. Met de stand der techniek is geen sprake van 'complexe boringen' op land. De IEA dient op dit punt aangepast te worden.	Alle boringen zijn uitvoerbaar. Er zijn echter verschillen in de omvang van de technische complexiteit. MVL-2Y scoort slechter qua technische complexiteit dan MVL-2Z vanwege het aantal lange boringen, de bereikbaarheid van de werklocaties, de beperkte ruimte voor de boringen en werkstroken, het aantal spoor kruisingen en het werken onder een bovengrondse hoogspanningsverbinding.
6.10	Vanuit kostenperspectief vindt indiener dat tracévariant MVL-2Y gelijkwaardig is aan tracévariant MVL-2Z, zeker als ook rekening wordt gehouden met de kosten voor toekomstige infrastructurele werken van het Havenbedrijf.	Tracévariant 2Y is duurder omdat in vergelijking met tracévariant 2Z sprake is van een langer tracé met complexere boringen. Het is thans onvoldoende bekend welke toekomstige infrastructurele werken het Havenbedrijf wil gaan realiseren en welke meerkosten daarmee gemoeid zijn als deze naar een andere locatie zouden moeten uitwijken.
6.11	Indiener verzoekt reeds nu een 6 ^e tak aan het bestaande 380 kV-station aan te leggen en vervolgens een nieuw 380 kV-station te realiseren op Maasvlakte 2, gecombineerd met het converterstation van IJmuiden Ver Beta. Als wordt aangesloten op het bestaande hoogspanningsstation resteert er geen capaciteit meer in de haven voor nieuwe bedrijven, zoals de geplande waterstofindustrie met negatieve gevolgen voor de concurrentiepositie van Nederland	Zie beantwoording bij reactie 5.2.

Indiener	Reactie	Beantwoording
	en het halen van doelen met betrekking tot CO ₂ reductie.	
6.12	Indiener is verantwoordelijk voor het op diepte houden van het Slijkgat, de vaargeul naar de haven van Stellendam en dient hieromtrent een nadere reactie in op zowel de IEA van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en de IEA van Net op zee IJmuiden Ver Beta.	Ter kennisgeving aangenomen. De onderdelen van de reactie die betrekking hebben op de IEA Net op zee IJmuiden Ver Beta worden hierna behandeld. De onderdelen die betrekking hebben op de IEA Net op zee IJmuiden Ver Alpha worden beantwoord in de reactienota van dat project.
6.13	Indiener mist een effectbeschrijving van de aanleg en van het onderhoud van de kabel (tracé SMH-1 en SMH-2) op het onderhoudsbaggerwerk in de vaargeul Slijkgat.	De tracéalternatieven SMH-1A en SMH-1B zijn niet als VKA gekozen. Daarmee is beantwoording van deze reactie niet langer relevant.
6.14	Over zand- en schelpenwinning zegt het MER dat een zandwingebied voor vaargeulonderzoek in het Slijkgat ligt in tracévariant SMH-1B. Indiener ziet graag verduidelijking welk zandwingebied wordt bedoeld.	Zie beantwoording bij reactie 6.13.
6.15	SMH-1B ligt in de vaargeul bij het Slijkgat richting haven van Stellendam. Om te kunnen bepalen of er hinder voor de scheepvaart in het Slijkgat gaat ontstaan of niet (of slechts beperkt) is een verdere uitwerking nodig.	Zie beantwoording bij reactie 6.13.
6.16	Ten aanzien van de gronddekking van de kabel is in het MER aangegeven dat SMH-1 nearshore (Slijkgat) kabel op 3 meter onder NMRL. Indiener vindt deze dekking onvoldoende. TenneT heeft eerder aangegeven om 10 meter – NAP aan te houden voor de bovenkant van de constructie rond de kabel, hetgeen equivalent is met circa 4 meter onder NVMRL.	Zie beantwoording bij reactie 6.13.
6.17	Indiener mist in de samenvatting van het MER de effecten van de aanleg en van het onderhoud van de kabel, zowel niet voor SMH-1A en SMH-1B.	Zie beantwoording bij reactie 6.13.

Indiener	Reactie	Beantwoording
6.18	Indiener is van oordeel dat de bovenkant van de constructie rond de kabel op minimaal 10 meter – NAP dient te liggen in SMH-1A en SMH-1B.	Zie beantwoording bij reactie 6.13.
6.17	Indiener verzoekt om in overleg te treden over de ingediende reactie.	Hier is voor Net op Zee IJmuiden Ver Beta na de keuze voor MVL-2 als het VKA geen aanleiding voor.
7.	Nederlandse Visserijbond	
7.1	Het is onzeker wat de invloed van windparken en bijbehorende constructies op zee op het zeeleven en de visstand is. Voor de beroepsvisserij is dit van essentieel belang en daarom is de Nederlandse Visserijbond dan ook van mening dat in het kader van het 'voorzorgsbeginsel' nader onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek dient plaats te vinden, nu te veel onduidelijk is aangaande de impact op het ecosysteem.	Dit deel van de reactie gaat slechts zijdelings over aspecten die in het project Net op zee IJmuiden Ver Beta worden geregeld. In het windenergie op zee ecologische programma (WOZEP) wordt onderzoek gedaan naar effecten van grootschalige windenergie op zee (60 GW). Een eerste onderzoek is afgerond waarbij geconcludeerd wordt dat er effecten zijn te verwachten, maar de mate en wanneer deze optreden nog onzeker zijn. Vervolgonderzoek loopt nog. Al het ecologisch onderzoek is hier te vinden. In het Noordzeeakkoord is afgesproken dat WOZEP wordt verlengd voor de periode 2024-2030 en wordt geïntensiveerd. In het monitorings- en onderzoeksprogramma van het Noordzeeakkoord wordt bekend of en hoe het onderzoek naar de effecten op commerciële vissoorten meegenomen kan worden. In 2030 staat er voor circa 11,5 GW aan windenergie op zee en beslaan windparken circa 3% van het Nederlands continentaal plat (dit is inclusief de ruimte tussen de turbines).
7.2	Indiener is van mening dat de nog te ontwikkelen en te realiseren windparken op zee geplaatst moeten worden in gebieden die weinig worden bevestigd. Kabeltracés moeten de kortste route door de	Dit deel van de reactie gaat slechts zijdelings over aspecten die in het project Net op zee IJmuiden Ver Beta worden geregeld. Bij het aanwijzen van windenergiegebieden in (herzieningen van) het Nationaal Waterplan zijn de gevolgen voor de

Indiener	Reactie	Beantwoording
	<p>zeebodem volgen en op voldoende diepte worden gegraven.</p> <p>De beroepsvisserij pleit voor het ontzien van belangrijke visbestekken, de zogenaamde 'visserij hotspots'. Het mijden van visgronden bij de aanleg van windparken en bijhorende kabels is een belangrijke voorwaarde voor de duurzame ontwikkeling van de windenergiesector én het behoud van een duurzame, economisch gezonde, visserijsector.</p>	<p>visserijsector in kaart gebracht in het daarvoor opgestelde Plan MER. Vertegenwoordigers van de visserij hebben hierbij steeds de mogelijkheid gehad voor inbreng. Het kabinet heeft de gevolgen voor de visserijsector afgewogen tegen het belang van de bijdrage van windenergie op zee aan de verduurzaming van onze nationale energievoorziening. Daarbij heeft het kabinet opwekking van duurzame (wind)energie op zee tot activiteit van nationaal belang benoemd. Andere activiteiten van nationaal belang zijn scheepvaart, olie- en gaswinning, CO₂-opslag, zandwinning en defensie. In de ruimtelijke afweging is het streven van het kabinet om zoveel mogelijk rekening te houden met andere belangen, zoals die van de visserij, of om activiteiten te combineren. In de Integrale effectenanalyse (paragraaf 4.3.2) wordt ingegaan op de hinder voor de visserij. De effecten van het Net op zee IJmuiden Ver Beta op de visserij zijn in het MER in beeld gebracht en de zorgen vanuit de visserijsector beschreven in hoofdstuk 4 'Omgeving' van de Integrale effectenanalyse. Deze effecten zijn afgewogen bij de keuze voor een voorkeursalternatief.</p>
7.3	<p>Het plaatsen van kabels en platforms voor nieuwe windmolenparken op zee beperkt de commerciële (beroeps-)visserij. Medegebruik en doorvaart bij windmolenparken is slechts zeer beperkt toegestaan. De sleepnetvisserij lijdt nagenoeg het volledige verlies en krijgt daar niets voor terug. Indiener is van mening dat gericht onderzoek nodig is naar opties van doorvaart en medegebruik.</p>	<p>Dit deel van de reactie gaat slechts zijdelings over aspecten die in het project Net op zee IJmuiden Ver Beta worden geregeld. Het project Net op zee IJmuiden Ver Beta richt zich op het aanleggen van een platform op de Noordzee, een kabelverbinding naar land, het realiseren van een converterstation op land en de aansluiting op een bestaand 380 kV transformatorstation op land. Wat betreft de kabelverbinding op zee: de werkzaamheden voor</p>

Indiener	Reactie	Beantwoording
		<p>aanleg van de kabels zijn tijdelijk van aard en kennen een beperkt ruimtebeslag, waardoor de effecten voor de visserij beperkt zullen zijn. Het moment dat werkzaamheden plaatsvinden wordt afgestemd met de sector scheepvaart en visserij. Ter plaatse van de kabelverbinding is na de aanleg geen visverbod aan de orde, alleen een ankerverbod. Daarmee levert de aanwezigheid van de kabels geen beperkingen op voor de visserij. Het platform komt in een corridor tussen de windparken in het windenergiegebied. In het Noordzeeakkoord (2020) is opgenomen dat visserij met vaste vaartuigen (bijvoorbeeld manden en korven) en maricultuur in (delen van) alle nieuwe windparken worden toegestaan. Inzet is dat in nieuwe windparken logische passages worden aangewezen voor visserij schepen tot 46 meter, dag en nacht, onder alle omstandigheden. Op grond van de huidige beleidsnota Noordzee 2016-2021 is bodemberoerende visserij in windparken verboden. De reden hiervoor is dat het gebruik van bodemberoerende vistuigen schade kan toebrengen aan de kabels tussen de windturbines en de platforms op zee en daarmee de levering van energie in gevaar brengt. Recentelijk zijn in opdracht van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) onderzoeken uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een visserijvriendelijk windpark. Uit de rapporten kan worden geconcludeerd dat visserij met bodemberoerende vistuigen in de toekomstige windparken op zee alle belanghebbenden zal raken en de prijs van energie opgewekt door de betreffende windparken op zee zal verhogen. De hoge kosten om de kabels binnen het windpark op diepte te</p>

Indiener	Reactie	Beantwoording
		<p>houden en dit te monitoren, zodat de kabels niet beschadigen, wegen niet op tegen de vangstopbrengst bij het toestaan van bodemberoerende visserij in deze gebieden. De onderzoeken zijn te raadplegen op: www.offshorewind.rvo.nl/interfacestudies. In het Noordzeeakkoord (2020) is opgenomen dat visserij met vaste vaartuigen (bijvoorbeeld manden en korven) en maricultuur in (delen van) alle nieuwe windparken worden toegestaan. Inzet is dat in nieuwe windparken logische passages worden aangewezen voor visserijschepen tot 46 meter, dag en nacht, onder alle omstandigheden. Indien in geval van sluiting van gebieden de ruimte voor vangstmogelijkheden voor de visserij wordt weggenomen die niet elders kan worden opgevangen of verdringing in de hand wordt gewerkt, is in het Noordzeeakkoord afgesproken dat mitigerende maatregelen op sectorniveau genomen dienen te worden.</p>
7.4	De belangen van de beroepsvissers worden te weinig erkend in de belangenafweging en realisatie van plannen in de Noordzee.	In de Integrale effectenanalyse zijn de effecten van het Net op zee IJmuiden Ver Beta in beeld gebracht. Ook zijn de aandachtspunten vanuit de beroepsvissers benoemd, onder meer in het hoofdstuk 'Omgeving' in de Integrale effectenanalyse. De minister heeft dan ook dit belang meegewogen bij de keuze voor het voorkeursalternatief MVL-2.
7.5	De Nederlandse Vissersbond uit haar zorg over de visbestanden van de doelsoorten waarop de Nederlandse vissersvloot momenteel commercieel vist in de Noordzee. Momenteel is er te weinig bekend over de effecten van windparken of bijbehorende constructies op zee op het bestaande ecosysteem en	Zie tevens beantwoording bij reactie 7.1. Dit gedeelte van de reactie heeft voornamelijk betrekking op de mogelijke effecten van de windparken op zee (en daarmee het kavelbesluit) en niet van het net op zee. Het kavelbesluit valt buiten de scope van het Net op zee IJmuiden Ver Beta.

Indiener	Reactie	Beantwoording
	<p>de daarin voorkomende, gezonde, visbestanden. Initiële onderzoeken die reeds zijn uitgevoerd tonen aan dat er een aanmerkelijke kans is dat de plaatsing van windparken in zee op termijn effect zal, dan wel kan, hebben op de samenstelling van diverse soorten binnen het ecosysteem. De Nederlandse Vissersbond is dan ook van mening dat in het kader van het 'voorzorgsbeginsel' nader onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek dient plaats te vinden, nu te veel onduidelijk is aangaande de impact op het ecosysteem. En indien nodig dienen door de exploitanten van windparken maatregelen te worden genomen om significant negatieve effecten op het ecosysteem te mitigeren.</p>	<p>In het MER voor Net op zee IJmuiden Ver Beta is gekeken naar eventuele effecten van de kabels en het platform op het ecosysteem op zee. In het MER fase 2 zal hier in meer detail naar worden gekeken.</p>
7.6	<p>De beroepsvisserij heeft te maken met diverse natuurbeschermingsregels en daartoe behorende wetgeving. Het wordt steeds lastiger om de benodigde vergunningen op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb-vergunningen) te verkrijgen. Daarvoor is het zeer belangrijk om te weten wat de cumulatieve effecten zijn van diverse activiteiten op zee. Daarom zou de Nederlandse Vissersbond graag zien dat deze cumulatieve effecten nader worden onderzocht. En daarnaast wat gevolgen voor onder meer het verkrijgen van vergunningen voor de visserijsector kunnen zijn.</p>	<p>Dit gedeelte van de reactie heeft voornamelijk betrekking op de realisatie van windparken op zee en daarmee het kavelbesluit en niet op het net op zee. Het kavelbesluit valt buiten de scope van het Net op zee IJmuiden Ver Beta. In het MER voor Net op zee IJmuiden Ver Beta is gekeken naar eventuele effecten van de kabels en het platform op het ecosysteem op zee. In het Kader ecologie en cumulatie gaat de aandacht uit naar mogelijke cumulatieve effecten op de populaties van te beschermen soorten gedurende de bouw en exploitatie van de windparken op zee tot 2030.</p>
7.7	<p>Het aangewezen gebied dat "onbruikbaar/minder bruikbaar" is voor visserij is groter dan enkel de windmolenparken zelf. Daarnaast zijn concrete alternatieve mogelijkheden voor de visserij in Nederlandse windmolenparken beperkt en niet goed in de praktijk getest. Het is van groot belang dat er</p>	<p>Zie ook beantwoording bij reactie 7.1. en 7.2. Het Rijk is zich bewust van het belang van de visserij. Voor de verkenning van het toekomstig gebruik van de Noordzee (2030) is onder regie van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving toegewerkt naar een 'Noordzeeakkoord'. Hierin is toegewerkt naar</p>

Indiener	Reactie	Beantwoording
	<p>meer en gedegen onderzoek wordt verricht naar de gevolgen op het ecosysteem d.m.v. het plaatsen van windmolenparken en aanverwant is er gericht onderzoek benodigd naar de opties voor doorvaart en medegebruik. Ondanks alle consultaties de afgelopen jaren stelt de Nederlandse Vissersbond dat het belang van de beroepsvisserij en dat van het ecosysteem te weinig erkend en meegenomen is in de plannen.</p>	<p>verdere afspraken over de balans tussen natuur, visserij en windenergie op zee. De uitkomsten uit het Noordzeeakkoord worden verwerkt in het Programma Noordzee 2022-2027, waarin onder meer nieuwe windenergiegebieden worden aangewezen. Dit gebeurt conform de afspraak van 20-40 GW extra windenergie voor de periode na 2030 uit het Noordzeeakkoord.</p>
7.8	<p>De kabels dienen op voldoende diepte te worden gegraven, waarbij het de voorkeur geniet om dit op minimaal drie meter diepte te plaatsen. De visserijsector heeft in het verleden vaker zorgen geuit over kabels van windmolenparken die bloot komen te liggen op de bodem van de Noordzee, omdat netten schade zouden kunnen aanrichten of zelf schade kunnen ondervinden.</p>	<p>In de watervergunning wordt de vereiste begraafdiepte opgenomen inclusief een eis tot herbegraving als de kabel op termijn toch niet op diepte blijkt te liggen. Na de aanleg worden ook periodiek surveys uitgevoerd om te controleren of de kabel nog op diepte ligt. De begraafdiepte is afhankelijk van de lokale condities op de verschillende tracéalternatieven. De uiteindelijke begraafdiepte wordt gekozen op basis van een risico-inventarisatie, zeebodem mobiliteitsstudie en eisen van het bevoegd gezag.</p> <p>Uitgangspunt voor de eisen van het bevoegd gezag is een minimale gronddekking, over de levensduur te handhaven, van 3 meter in het kustgebied (binnen 3 km) en daarbuiten minimaal 1 meter buiten een verkeersscheidingsstelsel.</p> <p>Ook TenneT heeft er alle belang bij dat de kabels goed bedekt blijven.</p> <p>Uitgangspunt voor de begraafdiepten die TenneT voor de installatie aanhoudt, is de "bury and would like to forget" begraafstrategie. In de praktijk komt dit principe er vaak op neer dat de kabels dieper worden begraven dan op basis van de vergunningvoorschriften vereist is. De kabels worden</p>

Indiener	Reactie	Beantwoording
		<p>initieel zodanig diep begraven in gebieden met zeebodemmobilititeit dat de kans op onderhoud aan de begraafdiepte over de levensduur zeer klein is, zonder dat de kabels initieel dieper dan noodzakelijk worden begraven. Daarmee kunnen de maatschappelijke kosten over de levensduur, voor het beheer en onderhoud van gronddekking op de kabels, zo laag mogelijk worden gehouden.</p>
7.9	<p>Aanvullend is het voor de beroepsvisserij van belang dat de werkzaamheden in een korte tijd gebeuren i.v.m. overlast, door middel van verstoring doelsoorten en fysieke verstoring van vismogelijkheden bijvoorbeeld door kabels of werktuigen. De werkzaamheden zijn onlosmakelijk één geheel met de plaatsing van de windmolenparken.</p>	<p>TenneT beoogt de overlast als gevolg van de werkzaamheden zoveel mogelijk te beperken en streeft ernaar om de werkzaamheden in een zo kort mogelijke periode uit te voeren. Het moment dat werkzaamheden plaatsvinden wordt afgestemd met de sector scheepvaart en visserij. De platformlocatie zal niet meer toegankelijk zijn voor vissers vanaf het moment dat het gehele veld een "construction site" is in de zeekaarten.</p> <p>Indien het platform er eerder dan het windpark is, zal een niet toegankelijke zone van 500 meter rondom de platformlocatie gelden vanaf het moment dat het een construction site is. Dit om te voorkomen dat bijvoorbeeld de niet zichtbare werken zoals de scour protection beschadigd raken door visserij. Dit loopt normaliter via de "notices to mariners" wat de officiële, internationale, nautische aankondigingen zijn.</p> <p>Voor de aanleg van de kabels worden ook "notices to mariners" afgegeven, alleen zal het gebied waar gewerkt wordt steeds veranderen. Tijdsduur en grootte van het gebied hangen sterk af van de in te zetten installatieschepen en de installatiemethode.</p>

Indiener	Reactie	Beantwoording
8.	H2-Fifty	
8.1	Indiener is van mening dat het concurrentieel ruimtegebruik van Maasvlakte 2 voor de ontwikkeling van diverse nieuwe (haven) industrie, waaronder de reeds concrete plannen op Maasvlakte 2 een internationale waterstofhub te faciliteren, niet onderbelicht mag blijven bij de keuze die gemaakt moet worden voor het definitieve tracé voor de kabels van project 'Net op zee IJmuiden Ver Beta' naar het converterstation op de Maasvlakte 2.	De ontwikkelingen met betrekking tot waterstof en het electrolysepark zijn opgenomen in de Integrale effectenanalyse, zie bijvoorbeeld het hoofdstuk 'Toekomstvastheid' paragraaf 7.3 en 7.4. Ook heeft het Havenbedrijf dit aspect in het participatieproces benoemd, waardoor het ook als zodanig is opgenomen in het hoofdstuk 'Omgeving'. Zoals in de in het voorjaar gepubliceerde kabinetsvisie waterstof is verwoord omarmt het kabinet de waterstofambities van de industriële clusters en havens en onderstreept het kabinet het belang van de ontwikkeling van duurzame waterstof. De minister heeft dit aspect dan ook tezamen met de andere aspecten uit de IEA, de ingebrachte reacties, het regioadvies en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage afgewogen.
8.2	Indiener verzoekt om de scope van project 'Net op zee IJmuiden Ver Beta' te verruimen en/of de opdracht aan TenneT uit te breiden met de realisatie van een 6 ^e tak op het huidige 380 kV station en een nieuw 380 kV station zodat zowel de (waterstof)ambities op de Maasvlakte 2 als de aanlanding van de kabels van het project 'Net op zee IJmuiden Ver Beta' tijdig kunnen worden voorzien in de benodigde 380 kV-transformatorcapaciteit op het hoogspanningsnet.	Zie beantwoording bij reactie 5.2.
9.	Europe Container Terminals BV	
9.1	Indiener herhaalt de op 27 september 2019 ingediende zienswijzen, nu tracéalternatief via de	Het voorkeursalternatief gaat uit van het kabeltracé MVL-2 met een zuidelijke aanlanding. Daarmee is beantwoording van deze reactie niet langer relevant.

Indiener	Reactie	Beantwoording
	noordelijke aanlanding (MVL-1) nog steeds tot de mogelijkheden behoort.	
9.2	Indiener is van mening dat de zuidelijke aanlanding van tracéalternatief MVL-2 minder complex is en tot minder hinder leidt. De noordelijke aanlanding is technisch zeer complex en risicovol, mogelijk is de boring onder Yangtzekanaal niet uitvoerbaar, geeft de meeste interactie met de scheepvaart en alle omgevingspartijen hebben geen voorkeur voor dit alternatief.	Het tracé MVL-1 is een onderzocht tracé dat technisch uitvoerbaar is, maar behoorlijk complex is. Dat is ook als zodanig opgenomen in de Integrale effectenanalyse. Het voorkeursalternatief gaat uit van het kabeltracé MVL-2.
9.3	Tracéalternatief MVL-2 met landtracé 2Z en aansluiting op locatie Midden (converterstation) kent de laagste kosten en het laagste risicoprofiel (NGE). Indiener vindt dit dan ook de meest voor de hand liggende optie.	Het is correct dat het genoemde tracéalternatief en aansluiting op locatie Midden de laagste kosten en het laagste risicoprofiel voor NGE heeft. Ondanks de hogere kosten (circa EUR 16 miljoen) van tracé MVL-2Y ten opzichte van MVL-2Z is in de afweging van alle aspecten en belangen gekozen voor dit tracé.
10.	Evides Waterbedrijf	
10.1	Indiener wil meer duidelijkheid over de gevolgen van de aanwezigheid van de 525 kV(DC) hoogspanningskabel voor de continuïteit en leveringszekerheid van drink- en industriewater in geval van calamiteiten, het noodzakelijk onderhoud, de voorwaarden die TenneT hanteert als indiener werkzaamheden uitvoert, de mogelijkheden om nieuwe aansluitingen te maken en welke extra maatregelen en meerkosten onderhoud en nieuwe aansluitingen met zich meebrengen.	Het voorkeursalternatief gaat uit van het kabeltracé MVL-2Y. Op de Maasvlakte zijn zowel tracé MVL-2Y als MVL-2Z gesitueerd buiten de kabel- en leidingenstroken, waarin de waterleidingen zijn gelegen. Wel is er in beide gevallen sprake van kruisingen met waterleidingen. TenneT treedt graag met de indiener in overleg om te komen tot werkbare afspraken met de indiener, waarbij genoemde punten aan de orde komen. Het streven is om hinder en negatieve gevolgen zoveel als redelijkerwijs mogelijk te beperken.
10.2	Uit de stukken blijkt niet dat de uitgangspunten uit de NEN 3654:2014 en NEN-EN 50162:2004 zijn gehanteerd bij de voorliggende alternatieven en	De verschillende tracés zijn op hoofdlijnen op wederzijdse beïnvloeding met andere kabels en leidingen bekeken, dit is beschreven in de Integrale

Indiener	Reactie	Beantwoording
	<p>(sub)varianten. Indiener is van mening dat de NEN normen moeten worden betrokken bij het projecteren van de leiding en niet worden doorgeschoven naar de ontwerp- en uitvoeringsfase.</p>	<p>effectenanalyse. De belangrijkste aandachtspunten zijn hierbij inzichtelijke gemaakt. Voor alle tracés is geconcludeerd dat deze haalbaar zijn, al dienen in alle gevallen mitigerende maatregelen genomen te worden. Na de keuze van het VKA zal het beïnvloedingsonderzoek meer in detail worden uitgewerkt voor alle kabels en leidingen in de omgeving van het gekozen tracé en zal er worden bekeken welke mitigerende maatregelen dienen te worden genomen. Het vervolgonderzoek wordt in afstemming met de voor het VKA betrokken kabel- en leidingeneigenaren uitgevoerd.</p> <p>Het voorkeursalternatief gaat uit van het kabeltracé MVL-2Y en locatie Midden voor het converterstation. Dit betekent ten aanzien van de NEN 3654:2014 dat tracévariant MVL-2Y een gelijkstroomverbinding (DC) is. Wederzijdse beïnvloeding is hierbij in veel mindere mate aan de orde in vergelijking met wisselstroomverbindingen (AC).</p>
11.	Rijkswaterstaat	
11.1	<p>Indiener beoordeelt vanuit waterstaatsbelangen de relatieve geschiktheid van de onderzochte alternatieven voor het doel van het project: de aanleg van een gelijkstroomverbinding voor transport van stroom uit het windenergiegebied IJmuiden Ver naar het landelijk hoogspanningsnet. Indiener zal geen voorkeur uitspreken ten aanzien van een locatie voor een converterstation op land aangezien vanuit het perspectief van de belangen van Rijkswaterstaat hier geen onderscheid is aan te geven.</p>	<p>Voor kennisgeving aangenomen.</p>

Indiener	Reactie	Beantwoording
11.2	<p>Alle alternatieven kennen een zelfde beoordeling ten aanzien van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM) en de Kaderrichtlijn Water (KRW). Daarmee zijn deze aspecten niet onderscheidend voor keuze VKA. Dit betekent overigens niet dat er geen effecten zijn op het ecosysteem van de Noordzee en op de KRW-oppervlaktewaterlichamen in het plangebied. Bij de verdere uitwerking van het voorkeursalternatief in het milieueffectrapport fase 2 dient hier verdere aandacht voor te zijn en voor onderzoek naar passende mitigerende maatregelen.</p>	<p>Naar deze aspecten is in het MER fase 1 reeds gekeken en deze aspecten zullen in MER fase 2 verder worden uitgewerkt.</p>
11.3	<p>Alle alternatieven komen in aanraking met zandwinning, maar de gevolgen van zowel MVL-1 als MVL-2 voor (toekomstige) zandwinning zijn beperkt. Uit oogpunt van zandwinning is tracé MVL-1 het gunstigst vanwege de ligging in een corridor voor kabels en leidingen door het zandgebied, maar anderzijds in de corridor wel een vergund gebied voor zandwinning raakt. In het vergunde zandwingebied waar MVL-2B is geprojecteerd, wordt op moment van aanleg van de kabel geen zand meer gewonnen. Gezien de andere functies nabij de alternatieven van MVL-2, zoals een ankergebied, wordt de reserveringszone voor zandwinning maar beperkt aangesproken door deze alternatieven.</p>	<p>Voor kennisgeving aangenomen. Het belang van zandwinning is opgenomen in de Integrale effectenanalyse. Vanuit de afweging van belangen in de Integrale effectenanalyse, de ingekomen reacties, het regioadvies en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage heeft de minister kabeltracé MVL-2 gekozen als voorkeursalternatief.</p>
11.4	<p>Uit oogpunt van waterveiligheid heeft alternatief MVL-2 de voorkeur, omdat op die plek geen bundeling van boringen door de waterkering aan de orde is. Het passeren van de waterkering zal bij de detaillering van het voorkeursalternatief met Rijkswaterstaat nader uitgewerkt moeten worden, zodat het beheer</p>	<p>Het voorkeursalternatief gaat uit van het kabeltracé MVL-2. Daarmee is het door indiener gewenste voorkeursalternatief gekozen.</p>

Indiener	Reactie	Beantwoording
	van de kering nu en in de toekomst niet onevenredig wordt belemmerd.	
11.5	De kruising van MVL-1 met de Maasgeul wordt uit oogpunt van scheepvaart(veiligheid) als zeer complex beschouwd en levert in de praktijk de meeste hinder en risico op voor de scheepvaart. Het alternatief MVL-2 heeft de voorkeur, waarbij de Kustwacht en het Havenbedrijf Rotterdam de voorkeur hebben voor variant MVL-2B omdat de ligging van variant MVL-2A tussen een zandwingebied en ankergebied niet optimaal is. Bij variant MVL-2A is bij een zuidwesterstorm het risico dat krabbende ankers de kabel kunnen raken en vanwege het zandwingebied kan de kabel niet verder van het ankergebied worden gelegd. Ook wordt bij de aanleg meer hinder verwacht doordat de vaarbewegingen van en naar het ankergebied aan de noordkant plaatsvinden.	Het tracé MVL-1 is een onderzocht tracé dat technisch uitvoerbaar is, maar behoorlijk complex. Dat is ook als zodanig opgenomen in de Integrale effectenanalyse. Het voorkeursalternatief gaat uit van het kabeltracé MVL-2, met de variant MVL-2B. Daarmee is de door indiener gewenste voorkeursvariant gekozen.
11.6	Indiener verzoekt in variant MVL-2 'subvariant 1' zoals opgenomen in het MER te verwerken, waarbij de vaarbanen niet haaks gekruist worden omdat bij deze subvariant de vaarweg breder is, waardoor het scheepvaartverkeer de werkschepen gemakkelijker kan vermijden. Bovendien is er bij deze subvariant weinig kans dat schepen gaan noodankeren op de kabels, vanwege de nabijheid van het windenergiegebied Hollandse Kust west.	Bij de keuze van het voorkeursalternatief is gekozen voor de optimalisatie waarbij vaarwegen niet haaks gekruist worden (subvariant 1). Daarmee is de door indiener gewenste voorkeursvariant gekozen.
11.7	Indiener weegt af dat op basis van de belangen van Rijkswaterstaat de voorkeur uitgaat naar het alternatief MVL-2B, met daarbij de subvariant 1 (niet haaks kruisen).	Voor kennisgeving aangenomen.
11.8	Nabij MVL-2 ligt het alternatief BSL-2A van het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha. Indien deze twee	Deze optimalisatiemogelijkheid is opgenomen in het MER (zie paragraaf 4.7 MER fase 1). Voor het project

Indiener	Reactie	Beantwoording
	alternatieven de voorkeur hebben, kan de ligging van beide alternatieven geoptimaliseerd worden.	Net op zee IJmuiden Ver Beta is gekozen voor tracé MVL-2B. Voor het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha is gekozen voor tracé BSL-2B. In overleg met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Rijkswaterstaat en de Kustwacht is een optimalisatie uitgewerkt door de tracéalternatieven BSL-2B (Alpha) en MVL-2B (Beta) voor circa 80 kilometer op zee naast elkaar te leggen.
11.9	Indiener vraagt bij de verdere detaillering van het voorkeursalternatief, maar ook bij het opstellen van MER fase 2 aandacht voor het gebied Bruine Bank, dat naar alle waarschijnlijkheid wordt aangewezen als Natura 2000-gebied. Dit gebied is belangrijk voor vogels maar heeft ook een speciale functie voor veel andere soorten. Recent is gebleken dat sinds lange tijd weer zandkokerwormriffen voorkomen. Deze rifstructuren bieden een schuilplaats aan veel andere soorten en dragen daarmee bij aan een verhoogde biodiversiteit (een van de indicatoren van de KRM).	Met dit aspect zal in de verdere planuitwerking en bij het opstellen van MER fase 2 rekening worden gehouden. Indiener zal hierbij worden betrokken.
11.10	Indiener geeft aan dat de beschrijving van het windpark Noordzeeboulevard in de IEA niet geheel correct is. Het zoekgebied voor dit windpark beslaat zowel de noord- als de zuidzijde van de weg. Indiener vraagt daar bij de uitwerking van het voorkeursalternatief rekening mee te houden.	Het zoekgebied voor het windpark bevindt zich inderdaad aan zowel de noord- als zuidzijde van de Noordzeeboulevard. Echter, Provincie Zuid-Holland heeft - in afstemming met Rijkswaterstaat en gemeente Westvoorne - laten weten de beperking van de ontwikkelruimte voor het windpark aan de noordzijde van de Noordzeeboulevard te accepteren indien het VKA door dit gebied loopt. Zie ook 4.1 van deze reactiebundel. Het was overigens bekend dat het zoekgebied aan weerszijden van de Noordzeeboulevard is gelegen, maar dit is per abuis niet correct vermeld in het hoofdstuk 'Toekomstvastheid' van de Integrale

Indiener	Reactie	Beantwoording
		effectenanalyse. In tabel 7-3 had moeten staan: "Er is voldoende ruimte voor een tracé ten noorden van de Noordzeeboulevard omdat gemeente Westvoorne de opgave wil realiseren in het deel van het zoekgebied dat binnen deze gemeente ligt, dus ten zuiden van de Noordzeeboulevard."
11.11	Indiener geeft de voorkeur aan een gebundelde ligging van de kabels op de Noordzee, aangezien naar verwachting het elektromagnetisch veld dan beduidend minder sterk is.	De gebundelde ligging van de kabels zal uitgangspunt zijn bij de verdere uitwerking van het kabeltracé en de effecten daarvan in MER fase 2. TenneT gaat ervan uit dat de gebundelde ligging gerealiseerd kan worden en heeft ter ontwikkeling van deze gebundelde 525kV kabels een innovatief programma met de potentiële kabelleveranciers opgezet.